

Mökkiläisten hiilijalanjälki

Monipaikkaisuuden mahdollisuudet – katse
tulevaisuuteen –webinaari 26.1.2023

Kati Pitkänen + MöHiLas-tutkimusryhmä

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Monipaikkaisuuden ympäristövaikutukset

- Lisää liikkumista ja asumisen energiankulutusta ja ilmastovaikutuksia, esim. vapaa-ajan asuminen
 - n. 10% henkilöautosuoritteesta
 - n. 6% asumisen lämmitysenergiankulutuksesta
- Suorat vaikutukset luontoon ja ympäristöön
 - 14% kaikesta rakennetusta maa-alueesta liittyy vapaa-ajan asumiseen
- Myös monia positiivisia vaikutuksia: luontosuhteen ylläpito, tietoisuus ympäristön tilasta, valmiudet luonnon ja ympäristön suojeluun

Mökkeilyn hiilijalanjälki

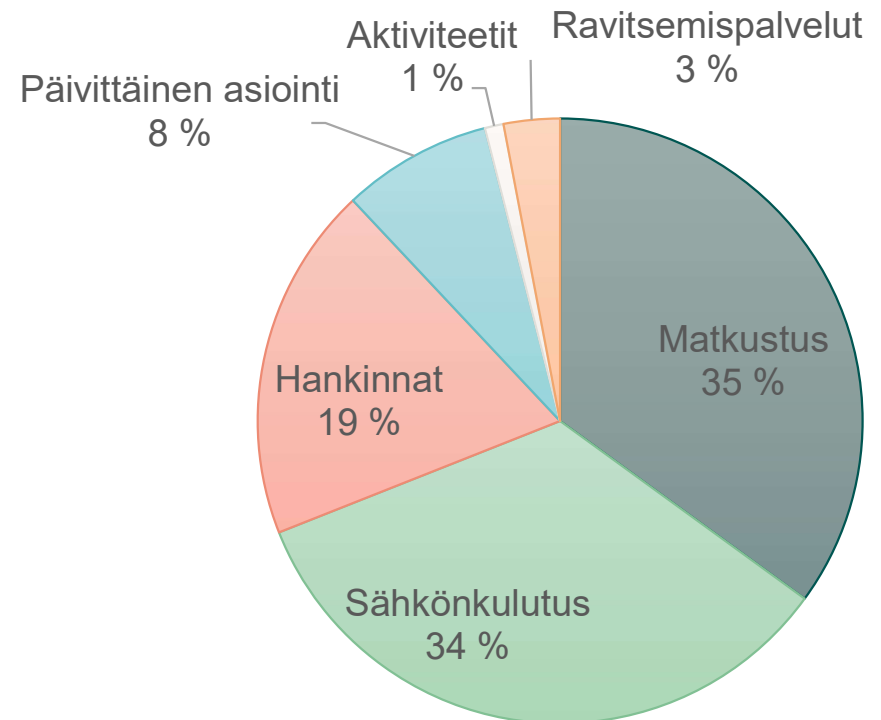
- Hiilijalanjälki mittaa kansalaisen ja kotitalouksien tuottamia ilmastopäästöjä
- Yhden suomalaisen hiilijalanjälki keskimäärin n. 10 000 kg CO₂e
- 1,5 asteen tavoite edellyttäisi että hiilijalanjälki olisi noin 2 500 kg CO₂e v. 2030 (Akenji ym. 2021)
- MöHiLas-hankkeessa selvitetään ensimmäistä kertaa mökkeilyn hiilijalanjälki valtakunnallisesti
 - Keinot hiilijalanjäljen pienentämiseen
 - Helppokäyttöiset ohjeet ja laskurit mökkeilijöille
 - Kysely energiakriisin vaikutuksista mökkien käyttöön
 - Tuloksia kevään 2023 aikana (mm. Mökkimessut)

Mökkeilyn hiilijalanjälki

- Mökkeilyn hiilijalanjälkeä selvitetty Etelä-Savossa
- Keskimäärin Etelä-Savossa
 - 427 kg CO₂e/mökkeilijä
 - 2 000 kg CO₂e/mökki (Tuominen 2019)
- Mökkeilyn hiilijalanjälki koostuu:
 - Liikkuminen
 - Energia
 - Tavarat ja palvelut

Etelä-Savon vapaa-ajan asumisen hiilijalanjälki 2016 (Lähde: Koivula ym. 2019)

Liikkuminen

- Noin 95% vapaa-ajan asumiseen liittyvästä liikkumisesta tapahtuu henkilöautoilla
- Mökkimatkat ovat pidentyneet kaupungistumisen myötä
- Miten päästöihin voidaan vaikuttaa?
 - Vaihtoehtoiset käyttövoimat ja autokannan uusiutuminen
 - Julkinen liikenne, kimpakyydit, yhteiskäyttöautot,
 - Liikkumistarpeen vähentäminen, esim. etätyö

Kotimaa

Juhannusliikenne vilkkaimmillaan torstaina kello 14 jälkeen

Helsingistä matkustaa pyhiksi pois noin 100 000 ihmistä

TILAAJILLE

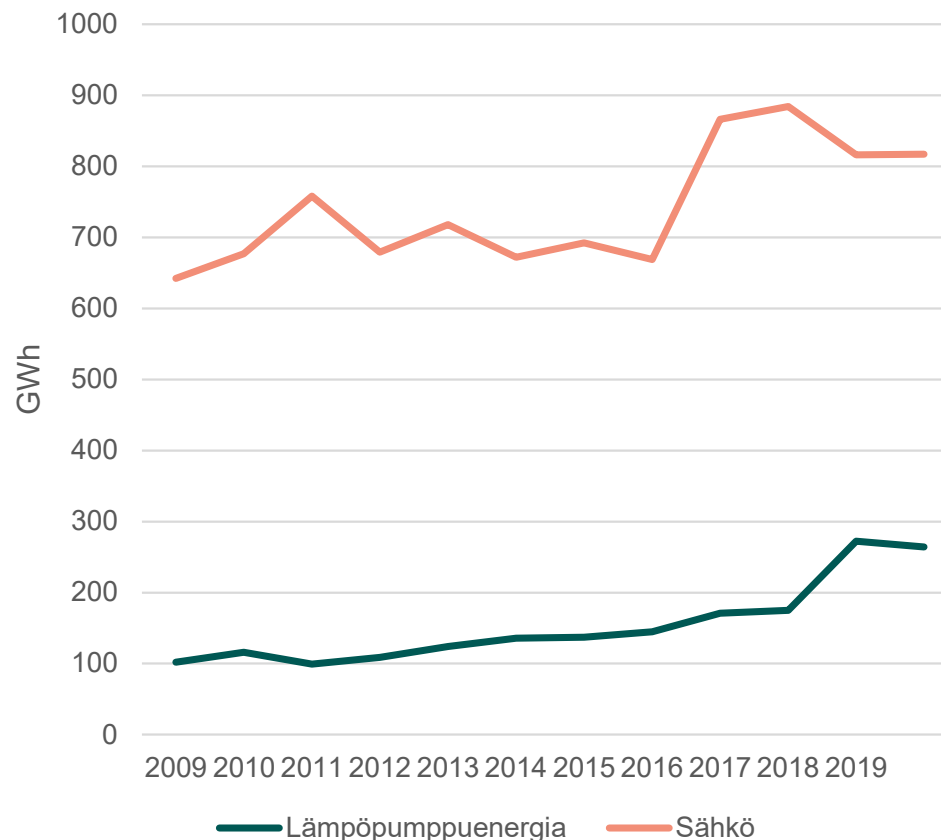

Menoliikennettä Mäntsälässä juhannuksena 2014. KUVA: MARKKU ULANDER LEHTIKUVA

Energiankulutus

- Suurin osa energiankulutuksesta syntyy lämmityksestä
- N. 40%:ssa mökkejä vähintään peruslämpö talvella (Mökkibarometri 2021)
- Lisääntyvä mökkien varustetaso, koko ja ympärivuotisuus kasvattavat energiankulutusta
- Mökkien energiankulutus vaihtelee
- Miten energiankulutukseen voidaan vaikuttaa?
 - Uusiutuvan energian käyttö: esim. aurinkopaneelit, ilma- ja maalämpöpumput, pienoistuulivoima → mökkiläiset edelläkävijöinä?
 - Energian säästö ja energiatehokkuuden parantaminen: eristys, energiatehokkaat sähkölaitteet, mökkeilyn tarpeisiin suunnitellut järjestelmät (mm. lämmönvaihtelu)

Vapaa-ajan asuntojen lämmitysenergian kulutus (Tilastokeskus)

Kiitos

kati.pitkanen@syke.fi, @kati_pitkanen

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute